

Rautjärven kunta

Arviointikertomus 2025

Lahnasenkoski

Tarkastuslautakunta 18.5.2026 § 29

Kunnanvaltuusto 8.6.2026

Sisällys

Yleistä	3
Tarkastuslautakunta ja toiminta	3
Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2025	4
Sidonnaisuudet	4
Tilintarkastusyhteisön valinta	5
Kuntastrategia	5
Vuoden 2024 arviointikertomuksen toimenpide-ehdotukset ja niiden toteutuminen vuonna 2025	5
Tulosalueiden strategiset tavoitteiden toteutumien ja merkittävät poikkeamat	6
Konsernipalvelut	6
Henkilöstö	6
Hyvinvointipalvelut	7
Simpelejärven opisto	7
Kirjasto ja kulttuuri	8
Elinympäristöpalvelut	8
Vesihuolto	8
Kunnanvaltuuston merkittävimmät päätökset 2025	9
Strategian toteutuminen koko kuntakonsernissa	9
Kunnanvaltuuston linjaamat viisi kuntatasoista painopistettä ovat	9
Sisäinen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta	10
Talous	10
Talouden tasapaino	11
Vastuullisuus kuntamme päätöksenteossa	12
Yhteenveto ja toimenpide-ehdotukset	12
Tulevaisuus	13

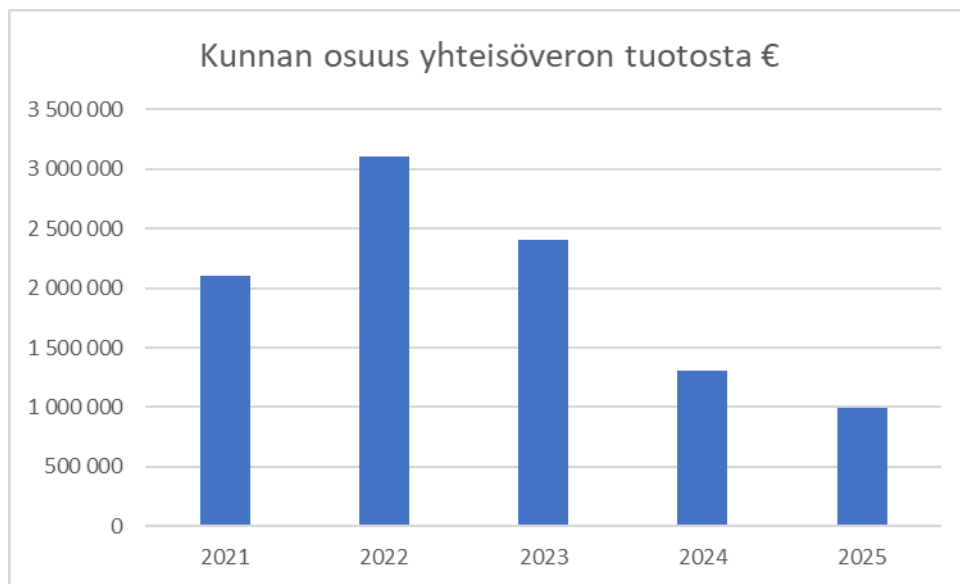
Yleistä

Uusi kunnanvaltuusto aloitti kautensa 1.6.2026. Valtuuston ensimmäisiä tehtäviä oli kunnanjohtajan valinta ja perehtyminen luottamushenkilönä toimimiseen ja kunnan taloustilanteeseen. Myös uuden kuntastrategian valmistelu aloitettiin loppuvuodesta. Kunnanjohtajan tehtävässä aloitti Maija Kääriäinen ja hyvinvointijohtajana Taina Paananen. Uudet viranhaltijat tuovat mukanaan uusia ideoita ja erilaista näkökulmaa kuntamme asioiden hoitoon. Toisaalta oma aikansa menee työtehtäviin perehtymiseen ja perehdyttämiseen.

Vuoden 2025 tilinpäätös oli Rautjärven kunnassa yli 0,9 miljoonaa euroa alijäämäinen, edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää on taseessa 10,9 miljoonaa euroa. Talousarviota laadittaessa taloutta tasapainotettiin nostamalla veroprosenttia 0,2 yksikköä ja yhteensä 200 000 euron säästötoimenpiteillä.

Talouden suhdannekehityksellä on entistäkin suurempi vaikutus kunnan talouteen. Myös heikentynyt työllisyystilanne ja väestö väheneminen aiheuttaa aiempaa enemmän kuluja kuntatalouteen.

Kunnan elinvoiman kannalta matkailupalvelujen kehittäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia yritystoiminnalle. Retkeilyreittein panostaminen ja verkostoituminen lähiseudun matkailuyritysten kanssa tässä tärkeässä asemassa.

Tarkastuslautakunta ja toiminta

Tarkastuslautakunta toteuttaa kuntalain §:n 121 määrittämiä tehtäviä. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi kohdistuu kunnan omalle toiminnalle asetettujen tavoitteiden ohella kunnan tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Tarkastuslautakunnan tehtäviin ei siis kuulu konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tarkastus.

Tarkastuslautakunta haastatteli kunnanjohtajaa, Simpelejärven opiston rehtoria, kirjastonjohtajaa, hallintojohtajaa, hyvinvointijohtajaa, teknistä johtajaa ja kulttuurikoordinaattoria perustuen vuoden 2025 arviointiin. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on tallennettu valtuutettujen käyttöön sähköisen kokouksen tiedostoissa kunnanvaltuusto tiedostot –osiossa. Arviointisuunnitelmassa oli vuodelle 2025 kohteina strategian toteutuminen koko kuntakonsernissa, sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskien hallinta, henkilöstö, opisto, kirjasto ja kulttuuri ja vesihuolto.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2025

Kuntalain 121 §:n mukaan ”Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.”

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.1. – 31.5.2025, osallistujat:

Nimi	Asema	Kokouksia ollut 7 kpl
Tapani Hämäläinen	puheenjohtaja	7
Satu Piik	varapuheenjohtaja	7
Sanna Hallikainen	jäsen	7
Johanna Karvinen	varajäsen	0
Pasi Viinanen	varajäsen	6
Jorma Tiainen	varajäsen	7
Ulla-Maija Tuomela	tilintarkastaja	1
Päivi Kujantola	pöytäkirjanpitäjä	7

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.-31.12.2025, osallistujat:

Nimi	Asema	Kokouksia ollut 2 kpl
Tapani Hämäläinen	puheenjohtaja	2
Mikko Tolvanen	varapuheenjohtaja	2
Johanna Karvinen	jäsen	1
Veeti Kondratjeff	varajäsen	2
Jarmo Kolehmainen	varajäsen	2
Satu Piik	varajäsen	2
Ulla-Maija Tuomela	tilintarkastaja	1
Päivi Kujantola	pöytäkirjanpitäjä	2

Tarkastuslautakunta on pitänyt vuoden 2025 aikana yhdeksän (9) varsinaista kokousta. Kokouksiin on kutsuttu sekä varsinaiset jäsenet että varajäsenet lautakunnan pienen koon takia.

Tarkastuslautakunta on ottanut työssään huomioon lautakunnan jäsenten sidonnaisuudet ja esteellisyydet. Esteelliset jäsenet eivät ole osallistuneet ko. asioiden arviointiin ja niistä on tehty merkintä pöytäkirjaan.

Sidonnaisuudet

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan

verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain.

Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajana on sopimuskaudella 2022–2025 toiminut BDO Auditor Oy:n JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela ja avustavana tilintarkastajana on toiminut Arttu Ritoranta. Vuoden 2025 aikana otettiin käyttöön BDO Auditor Oy tarjouksen optio vuosille 2026–2027.

Kuntastrategia

Vuoden 2024 arviointikertomuksen toimenpide-ehdotukset ja niiden toteutuminen vuonna 2025.

Yritystila Aholan osalta vuokrasopimukset on saatettava ajan tasalle ja vuokria perittävä myös takautuvasti (suulliset sopimukset)

- Yritystila Aholan vuokrasopimukset on saatettu ajan tasalle ja vuokria peritään takautuvasti. Samassa yhteydessä muutkin vuokrasopimukset on saatettu ajantasaisiksi. Sopimuksissa on vielä tulkinnanvaraisuutta, joten tavoitteena on saada sopimukset mahdollisimman yksiselitteisiksi.

Vuokratalot Oy:n talustilanteen kehittymistä on seurattava ja varmistettava tulostulokäyrän kääntyminen positiiviseen suuntaan ja toimitilayhtiön saaminen maaliin (yritystilojen vuokraus).

- Vuokrausastetavoitetta 92 % ei ole saavutettu (v.2025 85 %) ja taloudellinen tilanne on haastava Vuokratalot Oy:n osalta. Kiinteistöjärjestelyt toimitilayhtiön osalta ovat edelleen kesken.

Keskustelu kunnan päätöksenteon avoimuudesta jatkui sekavana. Kunnan toimielimien menettelytapaohjeet eivät tilannetta korjaa, jos ei ole kunnioitusta toiseen henkilöön ja hänen mielipiteisiinsä.

- Tilanteeseen on pyritty reagoimaan, mutta toimintakulttuurissa on parantamisen varaa.

Tulosalueiden strategiset tavoitteiden toteutumien ja merkittävät poikkeamat

Konsernipalvelut

Kunta panosti strategisesti kohteisiin, jotka tuovat uutta veropohjaa ja asukkaita. Laikonkankaan aurinkovoimalan kaava valmistui, tavoitteena on ollut edistää aktiivisesti osayleiskaavoitusta. Tämä on luonut pohjaa päästöttömälle energialle. Asemanseudun osayleiskaavan laadinta ei vielä alkanut vuoden 2025 aikana.

Hiitolanjoen kehittäminen oli yksi elinvoiman painopisteistä. Tavoitteena oli matkailun palvelujen vahvistaminen ja alueen tunnettuuden lisääminen kansallisesti. Hiitolanjoelta ei saatu kävijämäärää, Kasarminkankaan osalta kävijämäärä ylitti tavoitteen ollen 7700 henkilöä.

Vuoden 2025 investointiohjelman mukaan tehtiin vain välttämättömät korjausinvestoinnit kunnan kiinteistöihin, jotta velkaantuminen ei vaaranna talouden tasapainoa.

Kunnan sopimushallinta on siirtynyt digitaaliseen järjestelmään, mikä on parantanut sopimusten näkyvyyttä ja hallittavuutta. Tavoitteena on varmistaa, että kaikki kunnan sitoumukset ovat yhdessä paikassa. Kunta on jatkanut järjestelmän jalkauttamista kaikille tulosalueille, jotta valvonta olisi kattavaa ja riskit minimoitavissa.

Tekoälyn käyttöönotto on osittain edennyt kokeiluvaiheesta käytäntöön etenkin tekstinkäsittelyssä ja aineistojen analysoinnissa. Tavoitteena on vapauttaa asiantuntijoiden työaika vaativampiin tehtäviin ja parantaa palvelun laatua ilman henkilöstökustannusten nousua.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 27 %, mikä heijastuu suoraan kunnan Kelalle maksettaviin maksuosuuksiin. Tilanne vaatii tiiviimpää yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Kunta panosti vuoden 2025 aikana ennaltaehkäiseviin työllisyyspalveluihin ja yritys yhteistyöhön työttömyysjaksojen lyhentämiseksi sekä pienentämään kunnan maksuosuuksia.

Kausiesitteen kustannukset ylittivät niille varatun määrärahan kasvaneiden painatus- ja jakelukustannusten vuoksi. Kunta on päättänyt, että jatkossa panostetaan enemmän digitaaliseen viestintään.

Konserniohjeen ja raportoinnin uudistaminen ei edennyt, sillä resurssit painoutuivat muihin kriittisiin hallinnon uudistuksiin. Tämä saattaa heikentää kunnan kykyä valvoa kokonaisuutenaan.

Laajakaistahankkeen suunnittelu saatiin päätökseen ja rakentamiskohteet on määritelty asuinalueiden ja yritystoiminnan kannan mukaisesti.

Henkilöstö

Rautjärven kunnan palveluksessa oli henkilöstöä 31.12.2025 yhteensä 124. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa heistä oli 87. Määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 36 ja 1 työllistämistoimin palkattu.

Henkilöstön, sekä erityisesti henkilöstöhallinnon näkökulmasta merkittävää oli tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto. Tasopalkkajärjestelmä koskee KVTES ja OVTES (osio G) piirissä olevia työntekijöitä. Selkeä ja tiivis yhteistyö lähijohtajien, henkilöstöjärjestöjen ja kunnan johdon välillä olivat edellytys ajallaan ja suunnitellusti toteutuneeseen laajaan uudistukseen. "Tasopalkkajärjestelmä tuo

ennustettavuutta, johdonmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta – arvoja, jotka ovat sekä henkilöstön, että organisaation etu”. Kyseinen toimeenpano oli merkittävä osoitus paikallisesta sopimisen kulttuurista.

Toinen yksittäinen suuri muutos oli TE-palveluiden siirtyminen valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Etelä-Karjalassa otettiin käyttöön vastuukuntamalli. Lisäksi kunnilla on omia työllistämiprojekteja.

Työhyvinvointikyselyn perusteella henkilöstö oli työhönsä motivoitunutta ja sitoutunutta. 82,5 % vastaajista suositteli Rautjärven kuntaa työnantajana. Kuitenkin yli puolet vastaajista kertoi kokeneensa vähättelyä ja sivuuttamista, sekä kolmasosa kertoi kokeneensa suosimista. Työyhteisö sai positiivista palautetta ja yhteistyön koettiin olevan sujuvaa. Johtamisen avoimuudessa ja palautteen määrässä on kehittämisen varaa.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden perustehtävä on kuntalaisten osallistumisen ja yhteisöllisten vastuiden lisääminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tähtäävässä työssä.

Kuntalaisten hyvinvointitiedon tuotanto sekä vaikuttavuuden seuranta on osa HYTE-työtä. Hyte-raha Rautjärvellä vuonna 2025 oli 59 500 euroa.

Hyvinvointipalvelut alittivat talousarvioon merkityn nettomenon 249 439 €. Koulu- ja asiointiliikenteen säästöt olivat 112 000 €. Tosin koulukyytien toimeenpano aiheutti paljon haasteita.

Yksittäinen tärkein vuoden 2025 tehtävä on ollut varhaiskasvatuksen toimintojen uudelleen organisoinnin käynnistäminen ja Asemanseudun varhaiskasvatustilojen remontointi.

Yhteistyö nuorisotoimi-, kirjasto-, kulttuuri-, ja liikuntatoimen kanssa on tiivistynyt ja tuottanut useita onnistuneita tapahtumia. Resurssointi on kiitettävällä tasolla.

Tavoitteena oli taata jokaiselle lapselle ja nuorelle yksi turvallinen, kiireetön aikuinen sekä lisätä kohtaamisia. Tämän tavoitteen tukemiseksi on järjestetty muun muassa nuorisotilailtoja yhteistyössä Ruokolahden seurakunnan kanssa ja järjestetty tammi-toukokuussa 2025 kohtaamisia kolmen nuorisotyöntekijän voimin. Kysyntä on ollut kovaa ja nuorisotilailloissa kävijämäärät olivat kasvussa syksyn 2025 aikana.

Maakunnallista Etelä-Karjalan mallia valmisteltiin läpi vuoden, jossa keskiössä vanhemmuuden tuki ja lapsi/nuori. Mallin käyttöönotto etenee vuoden 2026 aikana.

Simpelejärven opisto

Parikkala hallinnoi Simpelejärven opiston toimintoja, opistolla on erillinen neuvottelukunta, joka koontuu kaksi kertaa vuodessa.

Rautjärven sisäiset vuokrat ovat puuttuneet vuosilta 2021–2024, nyt sisäiset vuokrat on lisätty talousarvioon. Talousarvio 2025 koko opistolle oli 379 480 €. Kuntien osuudet määräytyvät toteutuneiden opintotuntien mukaan.

Opiston opettajien työmatkakulut ovat merkittäviä, omavastuuta nostettu 10 km/suunta aiemmasta 6 km/suunta.

Kirjasto ja kulttuuri

Omatoimikirjasto –hankkeen toteutus hyväksyttiin. Hankkeelle on saatu hankerahoitusta 15 000 €. Asiakaskäynnit ovat lisääntyneet vuodesta 2024, kirjasto on ollut hyvin esillä eri tapahtumissa. Kirjaston toiminta on muutakin kuin kirjojen lainaamista, kirjaston palvelun laajuus on hyvä pienistä henkilöstöresursseista huolimatta, henkilöstö on motivoitunut.

Kulttuurin osalta yhteistyöverkoston luomisessa on onnistuttu, mm. Kasarminkankaan brändäys. Yhteisöllisyyttä kehitetty mm. yhteisten taidekokonaisuuksien luomisella sekä yhteistyöllä Simpelejärven opiston kanssa.

Vuoden 2025 aikana kunnassa vakinaistettiin kulttuurikoordinaattorin toimi. Hänen tehtäviinsä kuuluu omien töidensä ohella toimia apuna kolmannelle sektorille.

Elinympäristöpalvelut

Vuoden 2025 tärkein hanke oli Vihvilänsuon jätevedenpuhdistamon ajantasaistamisen loppuun saattaminen. Hankkeen kokonaiskustannukset jäivät alle kustannusarvion n. 100 000 euroa. Simpeleen koulun liikuntasalin lattian uusiminen oli myös merkittävä toimi sekä kustannuksiltaan yksi vuoden arvokaimmista.

Tilikauden toiminnallisista tavoitteista toteutumatta jäi mm. Hiitolanjoen pyöräilyreittien ja kulkuväylien kehittäminen ja toteuttaminen. Tärkeimpänä syynä toteutumattomuudelle oli rahoituksen pois jääminen. Valtionavustusta on haettu liikuntapaikkarakentamisen avustuksina.

Talousarvion ja tilinpäätöksen suurin poikkeama näkyy AKA-arviointien alaskirjauksina n. 750 000 euroa. Investointien toteumaprosentti oli 54 %. Kokonaisuudessaan elinympäristöpalvelut on pysynyt talousarviossaan.

Seutukuntien välistä yhteistyötä on toteutettu lähinnä viranhaltijoiden välisenä kanssakäymisenä. Kuntien välinen yhteistyö on jatkunut normaaliin tapaan. Rakennusvalvontaan on tulossa muutoksia ja niiden vaikutuksia tullaan seuraamaan.

Henkilöstöressurssien osalta TE-palveluiden uudistus on vaikuttanut palkkatukityöllistämiseen, joka osaltaan on vaikeuttanut kiiretyöläisten palkkaamista. Kiiretyöläisiksi palkattiin uudistuksen jälkeen lyhytaikaisiin määräaikaisiin työsuhteisiin. Suurimmat haasteet ovat suorittavan työn henkilöstöressusseissa.

Uuden rakennusjärjestyksen myötä rakennuslupamäärät olivat alle puolet edellisistä vuosista.

Vesihuolto

Laitoksen tavoitteena on tuottaa asiakkailleen puhdasta, vaatimukset ja säännökset täyttävää talousvettä sekä puhdistaa laitokselle toimitetut jätevedet vaatimusten mukaisesti ja johtaa ne puhdistettuina purkuvesistöön, eli Hiitolanjokeen.

Vihvilänsuon vedenpuhdistamon saneeraus valmistui 5/2025. Kustannukset alittivat kokonaiskustannusarvion. Tulos 2025 oli niukasti positiivinen.

Valmiussuunnitelman päivitys valmistui alkuvuodesta 2025 ja vedenkulutus vesilaitoksen asiakkaiden osalta vähentyi vuoden 2025 aikana.

Kunnanvaltuuston merkittävimmät päätökset 2025

Kunnanvaltuusto kokoontui 11 kertaa vuoden 2025 aikana.

Merkittävimpiä päätöksiä olivat:

Uuden kunnanjohtajan viran kelpoisuusehtojen määrittäminen, viran haettavaksi julistaminen, kunnanjohtajan valinta, viran täyttäminen ja johtajasopimuksen tekeminen.

Hallintosäännön päivittäminen.

Rakennusvalvonnan taksat.

Uuden valtuuston valinta ja jäsenten valinnat lautakuntiin ja edustustehtäviin.

Mäkiänkilän asemakaavan muutoksen ja laajennuksen hyväksyminen.

Asemanseudun varhaiskasvatuksen tilamuutokset ja lisämäärärahaesitys.

Strategian toteutuminen koko kuntakonsernissa

Kuntakonsernin yksiköt toteuttavat kuntastrategiaa ja toimivat konsernin parhaaksi. Tytäryhteisöt toteuttavat toiminnassaan kuntastrategiaa ja tukevat kunnan toiminta-ajatusta.

Tavoitteissa painottuvat talouden tasapainottaminen ja tuottavuuden parantaminen sekä hyvän elämän perheystävällinen luontoa kunnioittava kuntakeskus.

Kunnanvaltuuston linjaamat viisi kuntatasoista painopistettä ovat

- **Tasapainoinen kuntatalous**
TA 2025 oli 616 000 € alijäämäinen, taloussuunnitelmat 2026, 2027 ylijäämäisiä. Kunta nosti tulo-veroä 0,2 % ja teki säästöjä käyttötalouteen 200 000 € edestä vakauttaakseen taloutta. Tilinpäätöksessä 2025 hyväksytty 938 792,60 € alijäämä. Merkittävän osan talouden heikkenemisestä selittää verotulojen toteuma 367 487,75 € ennakoitua pienempänä. Tämä kyseinen painopiste on siis osin toteutunut. Kuntatalous on ollut pääasiallisesti tasapainossa.
- **Perheystävällinen hyvän elämän Rautjärvi**
Avoin ja rohkaiseva elinympäristö, sekä yhteisöllinen kunta, jossa toimimme yhdessä vastuullista päätöksentekoa ja kestävää kehitystä noudattaen. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus pidettiin kunnassa toimivina. Kunnassa syntyneille lapsille on jatkettu kirsikkapuiden istuttamista, sekä kuntalaispaneelin toiminta on jatkunut.
- **Laadukas oppimisympäristö ja monipuoliset kouluttautumismahdollisuudet**
Innovatiivisia ja rohkeita, avoimia ajatuksia ja yhteisiä tekoja. Innovatiivisen erityismaininnan ansainnee Rautjärven lukion uusi oikeustieteitä painottava erityislinja, joka saatiin valmisteltua vuonna 2025. Keskeisin tavoite toteutui, eli koulutus säilyi kunnassa.
- **Kulku- ja etätyöyhteydet tukevat kestävää kehitystä ja palvelujen saavutettavuutta**
Palveluiden ja toimintaympäristöön satsaaminen rohkeasti, joka mahdollistaa kasvun ja edellytykset toiminnalle ja hyvän elinympäristön asua ja yrittää kunnassa. Valokuituverkon laajentamista harvemmin asutuille alueille valmisteltiin etätyömahdollisuuksien parantamiseksi.
- **Rautjärvi on vetovoimainen luonto- ja retkeilymatkailukohde**
Edistetään ja vahvistetaan kunnan vetovoimaa ja kehitetään palvelukokonaisuutta mahdollistaen matkailun hyötyjen jäämistä kuntaan, samalla pidetään huolta paikkakuntalaisten omasta kehon ja

mielen terveydestä luonto ja elinympäristön ympäristötekijöillä. Kangaskosken voimalaitosmuseon avaamista edellyttävät valmistelut etenivät vuoden 2025 puitteissa suunnitellusti. Miettilän sotahistoriakeskus Komendantin esiintymislavan valmistelu eteni myös.

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta on järjestetty kunnan toimialoina osana johtamisprosesseja, taloudensuunnittelua, palvelutuotannon ohjausta ja sopimushallintaa. Kunnanvaltuusto määrää perusteista ja kunnanhallitus vastaa niiden toteutuksesta. Havaitut kehittämistarpeet on tunnistettu ja toimenpiteet niiden vahvistamiseksi ovat käynnissä.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu nostaa esiin sisäisen valvonnan mahdolliset puutteet: Riskienhallinnan järjestäminen, sopimukset, sijoitustoiminta, menojen ja tulojen valvonta, omaisuuden hankinta, hoito ja luovutus, muut hankinnat, toimivallan ylittäminen, it-järjestelmien toimivuuden valvonnan puutteet, sisäisen tarkastuksen järjestäminen.

Kunnan johdon on mahdollista kehittää valvontaympäristöä raportoitujen havaintojen pohjalta.

Hyvä keskusteluyhteys johdon ja tilintarkastajan välillä parhaimmillaan edesauttaa sitä, että mahdollisiin puutteisiin voidaan reagoida nopeasti ja tehdä korjaukset oikea-aikaisesti.

Vuoden aikana sisäisen valvonnan kokonaisuus on toiminut pääosin hyvällä tasolla eikä merkittäviä poikkeamia ole havaittu.

Tilintarkastusraportin mukaan sisäisen valvonnan perusteiden päivitys ei ole ajan tasalla.

Talous

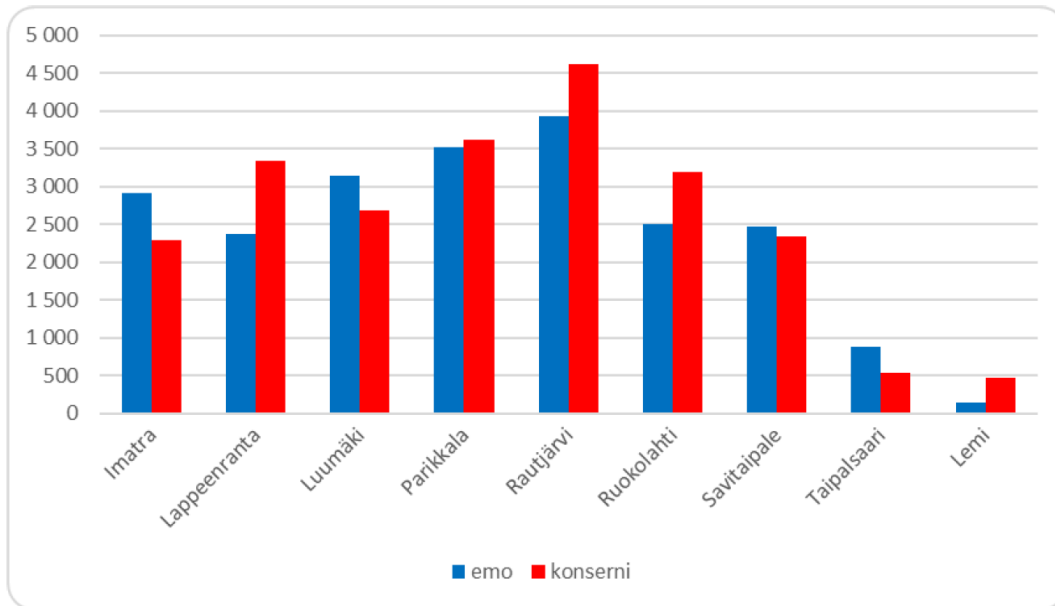
Rautjärven kunnan tulos vuodelta 2025 oli alijäämäinen 938 792 euroa. Vuosikate on 299 545 euroa parempi kuin talousarviossa, mutta 632 984 euron lisäpoistot painavat tuloksen suunniteltua heikomaksi. Vuodelta 2024 tulos oli ylijäämäinen. Vesiliikelaitos teki 7 960 euroa ylijäämäisen tuloksen.

Verotulot (6 950 510) jäivät 5 % arvioitua pienemmiksi. Kiinteistöverokertymän pienenemisen aiheutti verottajan tekemät rakennusten verotusarvojen alentamiset.

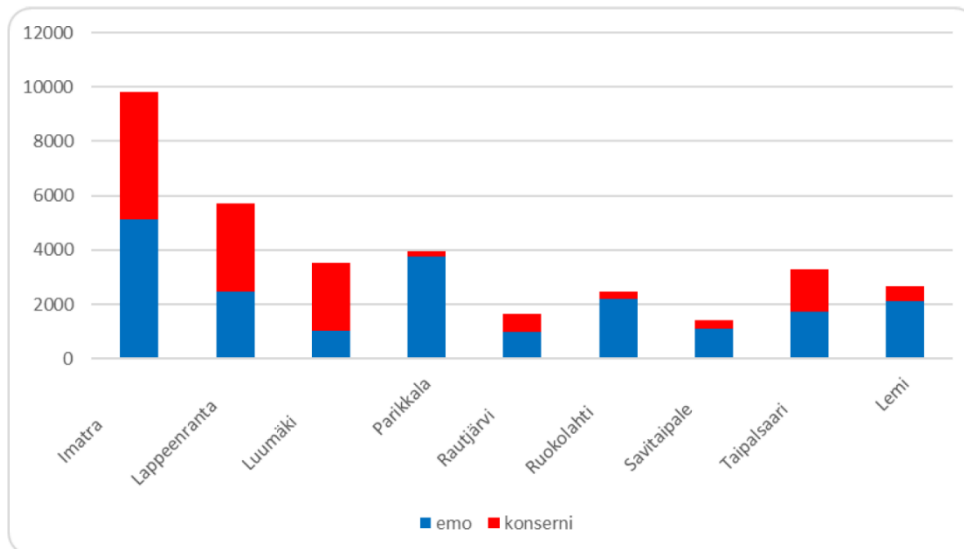
Investoinnit olivat v. 2025 788 000 euroa, 54 % suunnitellusta. Suuri poikkeama johtuu tehtaan ohimevän kevyen liikenteen väylän rakentamisen viivästymisestä. Rahoituslaskelma jäi 48 136 euroa miinukselle. Kunnalla on taseessa kertynyttä ylijäämää 10,9 miljoonaa euroa.

Pitkäaikainen vieraspääoma vuoden lopussa oli 2 760 693 euroa (3 218 079). Lainakanta oli 31.12.2025 819 euroa/asukas (1 000).

Kertyneet ylijäämät €/asukas

LAINAT €/ASUKAS

Talouden tasapaino

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää

- Rautjärven kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessa.

Vastuullisuus kuntamme päätöksenteossa

Luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat juridisessa vastuussa päätöksistään ja tekemisistään kuntaorganisaatiossa. Moraalinen vastuu syntyy siitä, kuinka hyvin vastataan kuntalaisten odotuksiin kunnan palveluiden ylläpitäjänä ja kehittäjinä.

Henkilöstö on kunnan palveluiden toteuttajana voimavara, josta on pidettävä hyvää huolta. Hyvinvointikyselyillä voidaan seurata työntekijöiden henkistä ja fyysistä jaksamista arjessa. Henkilöstökertomus antaa kokonaiskuvan kunkin vuoden kokonaistilanteesta.

Vastuu kuntalaisten hyvinvoinnista jakautuu hyvinvointialueille, kunnille ja näiden organisaatioiden ulkopuolisille toimijoille. On sovittava, miten huolehditaan, ettei toimintaketjuihin jää väliinpuotoajia ja käytössä olevat resurssit tulevat parhaiten hyödynnettyä.

Rautjärven kunnan strategisissa tavoitteissa luonto- ja ympäristöasiat ovat merkittävässä roolissa. Lakisääteiset ympäristöasiat ovat Imatran Seudun ympäristötoimen valvonnassa, mutta satunnaisten ympäristöriskien kartoittamisella voidaan ehkäistä vahinkoja herkissä luontokohteissa. Tässä asiassa yhteistyö palo- ja pelastustoimen kanssa on luontevaa.

Yhteenveto ja toimenpide-ehdotukset

Kiinteistöstrategian päivittäminen on merkittävässä asemassa myös tulevien vuosien taloustilanteen kannalta. Poistuvien kiinteistöjen tai muutoin arvoltaan alas kirjattavien kohteiden tulosvaikutus on otettava huomioon kunnan sekä vuokratulojen taloussuunnittelussa.

Kuntien yhteisesti järjestämien palvelujen seurantaan on kiinnitettävä huomiota, ettei valvonta ole yksittäisten kuntalaispalautteiden varassa.

Hiihtolanjoki on meille tärkeä elinvoimakohde. Retkeilyreittien kehittäminen on merkittävässä asemassa luontomatkailun ympärille syntyvän yritystoiminnan kasvattamiseksi.

Tietopyynnöt kuntaan ovat lisääntyneet huomattavasti. Ohjeiden selkeyttäminen säästää resursseja tuottavampaan työhön.

Sosiaalinen media on ylivertainen tiedonkulun nopeudessa, mutta sieltä saatavan informaation laadun varmistaminen on hankalaa. Viestinnässä kunnan oman sähköisen tiedonjaon kanavia on tuotava vahvasti esille ja niiden sisältö yhdenmukaistettava. Kuntalaispaneelit ja kuntalaistiedote ovat meillä kunnassa käytössä päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi. Niiden vaikuttavuudesta ja kustannusvastaavuudesta on käytävä avointa keskustelua.

Sisäisen valvonnan perusteet on päivitettävä ajan tasalle.

Tulevaisuus

Toimitilojen omistusjärjestelyt luovat epävarmuutta kiinteistöstrategiaan ja taloussuunnitteluun.

Hankintalakiin suunnitellut muutokset ovat pienille kunnille haasteellisia.

Henkilöstöresurssit ovat kunnassa rajalliset. Varautuminen poikkeusjärjestelyihin naapurikuntien kanssa ehkäisee työntekijöiden ylikuormittumista.

Tulevien vuosien talouden tasapainon säilyttäminen on haasteellista mm. verotulojen pienenemisen vuoksi.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Rautjärvellä 18.5.2026

Tapani Hämäläinen
puheenjohtaja

Mikko Tolvanen
varapuheenjohtaja

Johanna Karvinen
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 13 pages before this page

Dokumentet inneholder 13 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 13 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 13 sider før denne side

Detta dokument innehåller 13 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende